

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 48 (415)

Fredagen den 29 november 1895.

8:de årg.

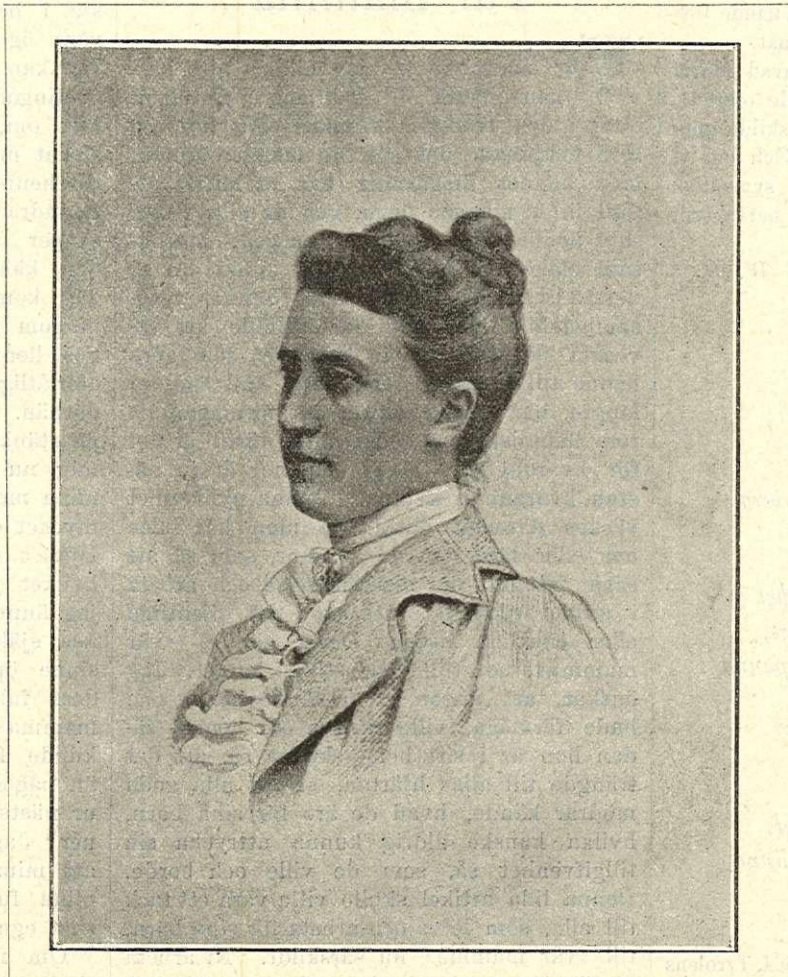
Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben..... » 3:—	Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 61 47. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffast säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
--	---	---	---	---

Maria Collin.

Vår tid är pånyttfödelsens. Icke blott så att den har ständigt nya initiativ, utan äfven därigenom att den med berömvärd pietet för gångna tiders verk och dåd dröjer vid deras saga och sång, samlar minnena från det förfutna och som häfstång för sin egen lycka söker pånyttföda de goda idrotter och åter väcka hägen för dessa det stilla hemmets verk, som för alla tider bära vittne om en renande smak för det sköna och en trägen id, som alstrar förnöjsamhet och lycka.

Ett af dessa intressen går oomtvistligt i dagen i den återvaknade hägen för hemgjorda konstväfnader och sömnader, ett intresse, som i Norden har gammal häfd. Och alldeles särskildt är så förhållandet beträffande den textila konstslöjden, där den varma harmoniska färgverkan, de i rik omväxling kombinerade mönstren och den af ypperlig stilisering utmärkta behandlingen tillvinna sig uppmärksamhet och erkännande.

Skåne har i denna ifver för bevarandet och återupplifvandet af en gammal god konstslöjd ett afgjordt företräde framför andra svenska, för att icke säga nordiska landsändar. Där har under flere århundraden, under ett alltjämt kvarlevande intresse, hunnit utbildat sig en alldeles säregen väfnadsslöjd, hvars alster äga betydligt värde och efterfrågas ej blott i Skandinavien, utan vida utanför dess gränser. Så erinna vi blott där om att South Kensington muséet i London har ett mycket vackert urval af skånska väfnader, och att ett stort praktverk (*Portfolio of Swedish art*) öfver sådana därifrån utgifvits.

Idun har förut vid flere tillfällen fäst sina läsarinners uppmärksamhet vid de skånska konstväfnaderna och har en gång haft nöjet att i ord och bild presentera en af de mest framgångsrika utöfvarinnorna af denna berömda sydsvenska slöjd, nämligen fru Thora Kulle i Lund. Då vi i dag från samma stad lämna en ny bild, är det för att därmed göra våra läsarinnor närmare förtrogna med en kvinna,

hvars teoretiska insikter på området, omsatta i en redan rikhaltig litteratur, öfvat och öfva ett mycket stort och gagnarikt inflytande för hemväfnadskonstens allt lifligare omfattande.

Fröken *Maria Collin* föddes den 8 november 1864 i Lyngby församling af Malmöhus län. Föräldrarna äro kronolänsmannen Sven Collin och hans maka Augusta Collin, född Adrian. Redan i sina tidigaste år fick fröken Collin vänja sig vid hemarbeten, speciellt väfnad. Ty den slöjden är gammal i släkten. I moderns hem, Kyrkheddinge prostgård, väfdes ovanligt mycket, och hägen för detta arbete är sålunda ett släkterf, hvilket Maria Collin för sin del förstått att ytterligare odla och utveckla. Hennes klara begåfning och lifliga energi gjorde henne snart förtrogen med alla de olika slagen af väfnader, och med stigande glädje såg hon, att den vackra husslöjden dag för dag vann ökad terräng.

Men det fattades i alla fall något. Där saknades ofta den teoretiska ledningen, icke minst vid val af mönster och sammansättning af färger, två svåra stöttestenar hilkas öfvervinande endast färdighet eller god fingervisning kunna främja. Be-

Välgärningar, dem du i tysthet öfvat,
De äro döda, dem ej döden röfvat,

De äro blommor, som i storm bestå,
De äro stjärnor, som ej nedergå.

M. Claudius.

hofvet af en vägledande litteratur trädde klart fram, och, icke utan tvekan, vågade Maria Collin i sin år 1890 utgifva »*Skånsk konstväfнад i allmogestil*», med talrika mönster i färgtryck, bjuda allmänheten en förvisso efterlängtd och erforderlig handbok.

Det första försöket slog väl igenom. Män och kvinnor af facket ägnade sitt varma erkännande åt arbetet, som inom kort följdes af en dansk och en norsk upplaga och äfven i grannländerna rönte loford, uppmuntrade lusten för konstväfnader, där sådan redan fanns, och väckte till lif intresset för dem i tusende hem, där det eljes med åren fallit i glömska.

Isen var emellertid bruten och Maria Collins intresse för att ytterligare hjälpa fram väfnadskonsten täflade endast med hennes energiska fiit. Och vi ha då att anteckna hennes följande arbeten »*Flamsk-, Finnväfнад och norsk Rödlakan*», likaledes med mönster i färgtryck (1892), och »*Konstväfнад i allmogestil*», andra omarbetade upplagan (1894), af hvilken äfven utkommit en tysk och en engelsk upplaga, samt det i år alldeles nyligen utgifna arbetet »*Våra hemväfnader i lärft, kypert och atlas*», med 111 figurer å 18 planscher, hvilket arbete redan, hvarhelst det omnämns, liksom sina föregångare rönt det bästa emottagande och rekommenderats af kritiken, icke minst för sin enkla och klara framställning, egenskaper, som i förening med en förvånansvärd prisbillighet bana väg för Maria Collins böcker till otaliga hem.

Och förvisso ha vi att vänta mera i denna gren af litteraturen från den flitiga författarinnans hand. Ty då som här energi och begåfning för en sak äro förenade, knyta sig alltid löften för framtiden, hvilkas uppfyllande förvisso skall bringa saken vidare framåt.

Det är också till ett tack för hvad Maria Collin hittills verkat på ifrågakande område, som vi idag fäst våra läsarinners särskilda uppmärksamhet vid hennes person. Och om vi då fogat sympatiska ord till en sympatisk bild, så anse vi oss därmed endast hafva fyllt en angenäm plikt.

W. B.

Ungmövisor.

Af Hermann von Gilm.*

Öfvers. för Idun af E. N. Söderberg.

I.

*Hvar gång i aftonens stillhet
min moder till ro mig kysst,
hon på min mun och min panna
gör korsets tecken tyst.*

*Än oftare dig jag kysste,
när kvällen sänkte sig mild,
men aldrig på läppar och änne
du teknade korsets bild.*

* Hermann von Gilm, f. 1813, d. 1864, Tyrolens störste lyriker under detta århundrade.

*Vår unga kärlek, som glömde,
hvad himlen den skyldig var,
den bär nog den största skulden
till allt hvad jag lidit har.*

II.

*Liksom herdinnan i sagan
tre vackra kransar jag fått.
Enhvar må efter mitt sinne
nu falla på någons lott.*

*Den första, af dunkla eklöf,
min gosse jag anförtror.
En styrka, hvarpå man litar,
i resliga eken bor.*

*Den andra, af vilda rosor,
jag skänker åt skogens bäck.
Hvar kind, som dess vågor löga,
blir ungdomsröd och täck.*

*Den tredje, af fältets blommor,
jag lindar kring Frälsarens hår.
Han får ej törnekrans bära
i mina sällaste år.*

”Vår mamma”.

»Vår mamma» — jag talar i alla barnens namn — skall nog ej få någon plats i den svenska kvinnans egen tidning. Hon förtjänade det mer än mången annan, men hennes lifsgärning har ej blifvit utförd inför mångas ögon, och de allra flesta se i henne intet annat än en god, omtänksam maka och moder. Intet annat! Är ej detta kvinnans högsta mål, hennes verksamhetsfält, där hon får tillfälle att utveckla de sidor af sin karaktär, som göra henne till kvinna? Men detta kallar jag ej längre, har kanske aldrig ägt förmågan att reta människornas nyfikenhet, därtill är det för hvardagligt. Maka och mor är ju nästan hvarannan kvinna. Denna nyfikenhet väckes däremot alltid, då man hör talas om eller läser om de kvinnor, som så att säga frångått sin bestämelse och arbeta i annan riktning, vare sig i det offentliga eller enskilda lifvet. Detta gör ej »vår mamma», hon tillhör de stilla i landet. Jag önskar, att någon, som kände henne och hade förmåga, ville skriva om henne, sådan hon är i sitt hem, skriva så, att det trängde till allas hjärtan, så att alla goda mödrar kände, hvad de äro för sina barn, hvilka kanske aldrig kunna uttrycka sin tillgifvenhet så, som de ville och borde. Denna lilla artikel skulle vilja vara ett tack till alla, som lefva och arbeta för sina barn, till »vår mamma» nu särskildt. Ni arbeta ej förgäfvat, eder kärlek och edert tålmod

skola bära rikliga frukter i kommande släkten. Jag är viss om, att många barn med mig instämma i ett från hjärtat kommande tack till våra mödrar, och detta skall ej visa sig endast i ord. Hela vårt uppförande skall bära vittne om, huru högt vi sätta vår moder. Mätte vi aldrig göra henne sorg, mätte vi göra, hvad vi kunna, för att jämna de obanade vägarna!

»Vår mamma» har fört ett lyckligt lif. Ordet »lycka» har dock en märkvärdigt tänjbar natur, hvarje människa inlägger nästan sin särskilda mening däruti. Med »ett lyckligt lif» menar jag här, att hon i sin barndom och ungdom uppfostrats i ett föräldrahem, som verkligen förtjänade detta namn, att hon därpå blef en älskad maka, kanske mera älskad än de flesta, samt att hon, hvilket jag borde satt främst, sedan sin tidiga ungdom sökt forska efter Guds vilja och ej onödigtvis fikat efter människogunst. Därför kan hon med skäl sägas hafva varit lycklig, ehuru hennes lif för öfrigt ej varit en dans på rosor. Kamp med ekonomiska bekymmer, med sjukdom, såväl i sin egen kropp, som hos make och barn, och med bitterhet, uppväckt genom att ständigt se sin älskade mans handlingar missförstådda och fördömda, hafva aldrig lämnat henne tid att försjunka i sig själf.

Det är denna själförnekelse, som af dylika pröfningar blir en följd, hvilken så ofta förlänar våra mödrar deras gloria. Vi barn se den ej såsom yngre, vi älska vår mor, men uppfatta ej vidden af hennes moderskärlek. Denna upptäckt hemfaller åt en mera mogen ålder. Då, när vi vanligen stå i begrepp att lämna hemmet, öppnas våra ögon, och vi se, hvad vi aldrig sett. Jag kan ej tala i alla barns namn, ej ens obetingadt i mina syskons, låt mig därför tala om, hvad jag erfarit. Jag har alltid älskat min mor. Såsom barn såg jag upp till henne, såsom varande ett slags orakel. Beundrande och häpnande öfver hennes kunskaper och hennes förmåga på alla områden, kände jag ingen högre åtrå än att en dag komma så långt som hon. Så småningom ertappade jag mig med att äfven hos henne skönja brister, så mycket mera oförlåtliga, som jag aldrig trott mig komma därefter. Då uppstod bitterhet i sinnet, misstänksamt gaf jag akt på henne, tyckte mig nu bedragen och förlorade tilliten till mina medmänniskor. Jag hade väntat för mycket och sett mammas lif från orätt håll. Djupet i hennes karaktär blef mig doldt, hvilket ju ej heller var så underligt, då jag ännu ej kunde fatta innebörden af hennes själs storhet. Men åren gingo, mitt sinne öppnades mer och mer för lifvet i dess fullhet, och nu beundrade jag »vår mamma» åter. Ej så, att jag ej hos henne kunde finna fel, men ändå mera intensivt än någonsin. Nu är jag vuxen och flugen ur nästet, viljen I veta, hvad jag nu känner? Jag skall söka visa det, och jag vet, att mina syskon, att alla älskande barn i mina fumliga försök skola spåra något af sina egna tankar.

Om min mors lif under min uppväxttid skulle vara mycket att säga, men jag såg

det ej då, kunde ej se det, som det förtjänade att ses, och håller mig därför hellre till de senaste tre, fyra åren. De gifva mig rikt material. Min far dog hastigt, och med honom gick mammas högsta jordiska lycka sin väg. Hon blef ensam med sina barn, som ej voro få, och ingen i stånd att ännu försörja sig. »Hvar skall hon taga medel till barnens uppfostran?» frågade mer än en bekymrad. Förtröstansfull som få, lät mamma oss alla fortsätta med våra studier, och medel sände Gud. Ibland blef det tomt i kassan och såg mörkt ut. Mamma tviflade dock ej, åtminstone ej så att vi märkte det. Rätt snart kom hjälp. Många gånger hörde jag mamma säga till någon vän: »Det såg mörkt ut, jag behöfde det och det, men jag grät och bad, när barnen sov, och vi blefvo hulpna.» Stundom kom någon och frågade, om vi hade det trångt och svårt, de skulle så gärna hjälpt, men sällan finga de annat svar än: »Vi behöfva intet, vi ha det så bra.» Och vi arbetade med våra studier, och »vår mamma» arbetade med Gud för vår del. Några af oss hafva nu lämnat hemmet, men ännu finnas yngre kvar, som skola hafva sin uppfostran, såsom vi fått vår. Om mamma kunde arbeta mycket själf, om hon vore frisk och stark, så vore det ju mindre underligt, att hon kunde tro. Men nu har hon blifvit nästan oförmögen till arbete genom en sjukdom i sina ögon. Detta var den bittraste pröfningen i hennes lif och inträffade, då det såg som mörkast ut på allt sätt. Arbeta gör hon dock icke desto mindre med hvad hon förmår. Det är rörande, det är stort att se hennes ömhet om oss barn. Hon är så rädd, att vi ej skola hafva det treffligt och bra, och tänker aldrig på att spara sina steg, då det gäller oss. Ett litet exempel bland många. »Är det något du vill ha utträttadt i staden, så säg bara till, jag går så gärna,» detta skrifer hon ofta till mig, och detta säger hon till mig, så ofta vi råkas. Veten I, hvad det vill säga att gå från den ena butiken till den andra för att uträtta kommissioner? Det är ett ganska tröttsamt värf man då fyller, i synnerhet om man är litet äldre och försvagad af sjukdom. Men modershjertat är en stark drifkraft. Det förlänar kraft och uthållighet åt en svag kropp och gör riktiga underverk, då det gäller de älskade barnen. Hvad gifva vi i gengäld?

Jag kommer nu till ett annat ämne.

Hvad gifva vi »vår mamma» för all den vård, omtanke och ömhet, som hon under hela vårt lif ägnat oss? Ej mycket. Hon fordrar ej heller något stort af oss, ett bref eller några vänliga ord glädja henne så, att vi blygas, då vi tänka på, huru litet det kostar oss och huru högt det värderas. Moderslifvets kall är fylldt, då barnen funnit hvart och ett ett passande verksamhetsfält, och modern är då färdig att träda i bakgrunden, att lämna lifvet, kanske aldrig uppskattad af sina barn, kanske mången gång betraktad såsom ett besvärligt påhäng, en odräglig börda. När hon är borta, när tomheten i hemmet gör sig gällande, först då se vi mången gång, hvad vi uraktlåtit. Kunna vi stå till svars för vårt tillvägagående? Säkerligen ej, då det är ett brott mot Guds bud att fordra, utan att gifva, att se sig till godo på en behöfvandes bekostnad. Behöfvande? Ja, hvarje människa behöfver kärlek, en moder kanske mer än andra.

Det är därför, mamma, som dessa rader sett dagen! Jag har många gånger känt hjärtat fullt, men ej vetat, huru jag skulle lätta det. Det förefaller mig, som skulle det något hjälpa att en gång få tala ut, riktigt få visa, hvilken skatt vi äga i dig, och andra barn i sina mödrar. Det är ej idel tanklöshet eller otacksamhet, som hålla oss tysta, det är mången gång medvetandet om vår oförmåga att på ett klart sätt uttrycka våra innersta tankar. Dessa sky dagsljuset, därför att de där vanligen höljjas i en för dem främmande dräkt. Mina åsyfta ej annat än att säga dig, mamma, och andra, som vilja lyssna, att vi känna, hvad vi ej med ord kunna uttala. Du skref en gång, moder, i en mig tillhörig minnesbok, följande lilla strof, undertecknad »Din egen älskade mamma». Den må här tjäna såsom en illustration af dig själf och ditt lif. Den lyder:

»Kämpa troget lifvets strid,
Vaka, bed och tåligt lid.
Kraft att kämpa, kraft att lida,
Gifs åt dem, som Gud förbida,
Se mot målet stadigt blott,
Allt blir godt, allt blir godt.»

Genom att följa den väg, som här anvisas, har du funnit lyckan, din önskan är, att jag på samma väg måtte finna den. Tack, moder, för hvad du lidit och arbetat för vår del! Tack, för att du genom din vandellärt oss högakta och älska dig! Tack, för att du genom ord och lefverne riktat våra ögon mot den lycka, som väntar på andra sidan dödsfloden! Vi äro, hoppas jag, inne på vägen, och med Guds hjälp går det fram mot målet. Tack, för hvad du varit och ännu är för oss! Tack, älskade moder! Det är med full sanning jag säger, att benämningen »vår mamma» för oss klingar och i hela mitt lif skall klinga såsom en ljuf musik. Det är ett af barnen, som nu talat; men det är med visshet om, att mina ord skola vinna genklang hos dem, som äga en sådan moder som min. Gud gifve, att vi alla hjälptes åt att glädja våra mödrar!

Kraka.

Hvita sippor.

Skiss för Idun af *Nathalia Wallengren.*

Ett litet animeradt sällskap var församladt i fru Blenckes röda salong. Gästerna voro idel bekanta, och därför var tonen fri och obesvärad. Man gjorde inte något försök att finna ett allmänt samtalsämne, utan grupperade sig efter behag i det stora, matt upplysta rummet; ja det var inte fritt från att en och annan flirtation i allsköns ro utspann sig i någon skyddad vrå.

Borta vid stora bordet gick det lifligt till. En lampa på metershög fot, med yfvig, högröd skärm, stod bredvid chaiselongen och göt en skär ljusflod öfver en ung dam, omgifven af herrar. Kring hennes vackra figur slöt sig en dräkt af något mjukt tyg, skiftande i orange och blekgult, här och där uppfästadt med svarta penséer. Håret, blåsvart och buckligt, föll i studerad vårdlöshet öfver nacke och öron samt räckte nästan ned till de penslade, högt hvälfda ögonbrynen.

Ögonen, hvars mörka infattning kom dem att synas stora, voro af ovanlig glans, skif-

tande färg i de olika stämningar, hon mäs-terligt lät dem uttrycka. Ansiktet var ovalt och regelbundet; all dess färg tycktes ha koncentrerat sig i den bågformiga, korallröda munnen. Hon talade fort och lifligt, med något forcerad sopranröst. För alla hade hon ett glädt, retsamt eller koketterande ord och hann ändå med att slösa blickar och leenden på en ung man, som satt vid hennes sida och syntes alldeles försjunken i beundran. De voro nyförlovade.

Den unga damen sade just något som framkallade allmänt skratt. »Nå, Lissie,» sade värdinnan, en fryntlig äldre dam, och stannade på sin rond, »i kväll tycks du vara öfverdådig. Men hvad kan man annat vänta af en nyförlovad flicka!»

»Ah, all hänryckningen öfverlåter jag åt min fästman,» sade flickan med ett skälmsaktigt leende.

»Det behöfs också mycken hänryckning,» inföll en ung kandidat med affekteradt uttal, »för att uppväga så många andras besvikna suckar.»

»Nu förstår jag då inte, hvad ni menar,» sade fröken, plockande på sina penséer; »jag har verkligen ingenting på mitt samvete.»

»Inte det! Tror ni inte, att allas vår skald kommer att skriva elegier öfver det förlorade paradiset?»

»Hör inte på honom,» sade fröken Bong till sin fästman. »Författare måste ju alltid ha något föremål, kanske flere på en gång. För resten tycker jag det är besynnerligt, att herr Nordman inte är kommen ännu. Det är ju på sätt och vis en afskedstillställning för honom.»

»Den väntar ej för länge, som väntar på något godt,» sade kandidaten. »Fröken får under tiden nöja sig med oss andra beundrare — om jag får ha äran räkna mig bland dem.»

»Ah, ni vet ju — äfven de ringaste bidrag etcetera,» skrattade den unga flickan med en maliciös blick på hans lilla sirliga gestalt.

Ett stycke från den lifliga gruppen, mellan några höga bladväxter, satt en ung flicka ensam, till utseendet ifrigt sysselsatt med att bläddra i ett planschverk. Men intet ord af de sista hade gått förloradt för henne. Hon vände otåligt blad efter blad, under det hjärtat slog hårdt af harm. Så skulle det då sluta! Hvad annat kunde man ha väntat? Smäktande blickar, inbjudande förtrolighet, men där bakom endast kall beräkning. Sådan var Lissie Bong; och eftersom Nordman var fattig och den andre rik, så var det ju för henne ett lätt val, och hon var nöjd. Men hvilken stöt för hans känsliga, veka natur! Och nu reste han bort till Italien — reste kanske med förstämmt sinne; och allt det härliga han finge se, skulle kanske inte väcka genklang inom honom.

Hon drog en ofrivillig suck och såg sig hastigt om. Men det var ingen som gaf akt på henne. Det var det för resten sällan. Emmy Rodhe var i fru Blenckes hus som lärarinna för hennes lilla sondotter. Späd, liten och ljus, såg hon ännu yngre ut än sina nitton år. Figur och ansiktsdrag voro utvecklade, och öfver de senare hvilade oftast liksom en slöja af skygghet. Ansiktsuttrycket tycktes vänta att väckas till lif; så ock ögonen, som, stora och brungrå, helst dolde sig under ögonlockens skyddande förhänge. Men kom där lif i hen-

nes ansikte, var det som förvandladt. Det kunde man ha sett, då hon i sin vrå lyssnade till Nordmans samtal med andra. Hennes själft hade han nästan aldrig talat till.

Men hon hade inte heller väntat något sådant. Hennes intresse samlade sig omkring honom i ödmjuk, osjälvisk beundran. Och så småningom märkte hon med glad stolthet, att hon var mäktig följa med hans tankars flykt, att hon läst och förstått mycket af det han talade om, och att deras omdömen ofta sammanföll. Hon glädde sig öfver, att de i själfva verket voro samstämda själar, fastän endast hon själf visste om det.

På sista tiden hade hon sett, huru han drogs allt närmare fröken Bong, bländad af hennes pikanta utseende och muntra konversation. Huru skulle han visa sig i kväll?

Hennes funderingar afbrötos genom att den väntade inträdde och närmade sig gruppen vid bordet, hälsad af glada tillrop. Han var något blek, och kring de mörka ögonen låg en djup skugga. Men han föreföll helt obesvärad, då han gick fram till värdinnan med ett leende och några ursäktande ord. Med en djup bugning vände han sig till fröken Bong och framförde sin lyckönskan, som mottogs med ett strålende småleende. Nu omringades han af de andra gästerna, som alla hade något att säga honom eller ville lyckönska honom till hans nära förestående resa. Han fick endast tid att flyktigt hälsa på Emmy, som inom sig triumferade öfver hans själfbehärskning.

Supén serverades nu, och man begaf sig ut i matsalen. Nordman satt bredvid värdinnan uppe vid öfre bordsändan. Det var i kväll något febrilt öfver honom. Han strödde skämt och infall omkring sig; hans konversation blixtrade. Man var förtjust. Och skålar utbragtes och besvarades; lyckönskningar och artigheter surrade omkring honom. Han kunde vara belåten med sin afskedskväll.

Och likväl hälsade han med lättad den tystnad som uppstod, under det en äldre herre höll ett tal med många fraser om »poesien i sällskapslivet». Ja, det var just lämpligt, det där pratet! Hvad brydde sig alla dessa människor om honom. Deras leksak var han, det sista roande sällskapsspelet, den märkvärdiga fonografen, som kunde framsäga kvickheter och »nätta» verser. Kom något i olag hos leksaken, så var det inte värre än att man kunde skaffa sig en annan. Bakom all hans bitterhet låg ett aggande minne om bortkastade känslor. Ibland all denna glädje och hyllning kände sig Oskar Nordman mera ensam än någonsin.

Lissie Bong, som satt ett stycke ifrån honom, hade märkt hans tankspriddhet och lyfte fingret med en kokett, glänsande blick. Han såg hastigt åt andra sidan.

Där möttes han af ett par gråbruna ögon, besjälade af det varmaste deltagande. Han kände en nästan smärtsam förvåning. Var det möjligt, att någon kunde ana hans tankar — nonsens! Ännu en gång såg han dit, men Emmy höll nu ögonen fästade på sin tallrik.

Talet slutade med en öfvergång från det allmännas område till det personligas, en önskan att den härvarande poesien representant, herr Nordman, måtte vinna rika skatter för sin diktning i skönhetsens hemland, Italien.

Ett allmänt sorl uppstod. Han måste klinga och dricka med alla dem, som trängdes omkring honom. Plötsligt vände han sig till Emmy, som suttit kvar på sin plats.

»Fröken Rodhe, får jag lof —»

Hon lyfte sitt glas med en glad öfverraskad åtbörd, under det en klar rodnad liksom rullade undan slöjan från ansiktet och kom hennes vidgade ögon att glänsa. Han såg på henne, undrade öfver den hastiga förändringen af uttryck. Sådana ögon den lilla hade! De talade ju rent af. Hvad hade de menat nyss, då alla andra logo sitt stereotypa sällskapsleende? Han gjorde narr af sina fantasier, men fick lust att höra hennes röst. Han mindes sig aldrig ha hört henne tala.

(Forts.)

Om julförberedelser och julfrande.

Prisbelönad uppsats af **Lotten Lovén.**

(Forts. o. slut.)

Ändtligen gryr morgondagen; det blir lif inom- och utomhus; man har ej tid att sova: det är ju julafton i dag!

När solen kastar de första strålarna öfver vinterlandskapet, äro alla åter i rörelse; äfven den lataste lilla gosse eller flicka står färdigklädd vid frukostbordet. — Se, så vackert vårt hem är i dag! De ny-upsatta gardinerna gifva det en högtidlig prägel, och hvarje föremål omkring oss tyckes säga: »Nu är jag redo att fira jul; är du det äfven?»

Se också ut, och du skall finna, att allting äfven där är festligare än vanligt. De redskap, som under hvardagslivet måste vara framme, äro sorgfälligt undansatta, och midt på gården står julkärfven, där redan tjuotals små hungriga sparfvar smaka på sin julmat. Kanske har också någon barmhärtig djurvän inom hemmet tänkt på mesar och talgoxar med litet välfägnad efter deras smak; har ingen annan gjort det, så glöm ej du att bjuda dem litet sönderplockad talg att smörja kråset med.

Julstöket är slut, och i dag ha vi blott de sista och käraste göromålen att lägga hand vid. Efter frukosten hämtas in stora högar af limpbröd, korf, ljus, kakor och äpplen, hvilket allt fördelas i större och mindre portioner, som sedan i enlighet med mammas år från år bevarade lista sändes ut till grannskapets fattiga. Kanske ha barnen en eller annan leksak eller någon liten gran i ordning till de hem, där de veta sig ha fattiga små lekkamrater. En sådan tillökning i julgåfvan från föräldrarna blir alltid med tacksam glädje mottagen af både små och stora i kojan. Vi förstå nog i allmänhet ej rätt, hvilket värde det har för den fattige att få taga emot ett litet vänlighetsbevis och icke blott en allmosa.

Men se där! Gossarne komma nu med julgranen, som vederbörligen blifvit försedd med en stadig fot. Vi hjälpas åt att välja bästa platsen för den, hjälpas åt att plocka fram alla julgransprydningarna och hjälpas åt att smycka den. Barn tycka om att i granen ha »granna» saker och framför allt ätbara saker. Låt dem därför gärna få litet vackert julgranskonsknekt, rikligt med glitter, stjärnor och flaggor samt först och

sist mycket ljus. Den vackraste utstyrelsen är obestriddigen glitter, bomullstappar och hvita ljus. Men granen är ju barnens, och de böra i detta fall få sin smak tillgodosedd. Det är därför också mycket lämpligt, att barnen själfva under de långa höstaftnarna, då de eljes bruka komma med frågan: »Mamma, hvad skola vi göra?» — få efter större eller mindre förmåga förfärdiga stjärnor, »kassar» för nätter, russin m. m., bollar, flaggor o. d. — Mamma behöfver blott skaffa dem kulört papper, guld- och silfverpapper, en syndetikonflaska och ett par saxar. Vi återvända emellertid till vår julgran, som närmar sig sin fullbordan. Ett godt sätt att fästa ljusen i grenarna må här nämnas. Man köper ett bref synål, af de gröfsta som finnas; med en tång fattar man en nål, håller den intill en ljuslåga, så att den delen, där ögat sitter, blir väl genomhettad. Sedan stickes denna öfre hälft af nålen med stadig hand rakt in i ett ljus underifrån. Då nålen kallnat och således också stearinet omkring densamma stelnat, sitter den fullkomligt stadigt, och man kan nu medels den hvassa nålspetsen genomsticka äfven rätt tjocka grenar och därigenom fästa ljusen efter behag. Gör försöket; jag tror, att du skall bli mera nöjd med resultatet än med de vanliga, i handeln förekommande ljushållarna.

En vacker och tilltalande idé är den i Tyskland ofta utförda att såsom fond- eller hörndekoration i ett rum anordna en kyrka eller krubba, som ställes på ett hvitklädt bord med granar såsom bakgrund. Granarna såväl som den lilla byggnaden böra om aftonen rikt upplysas.

Senare på förmiddagen skingras familjens medlemmar för att lägga sista hand vid julklappsinläggningen och på paketen skriva sina mer eller mindre kvicka utgjutelser på vers eller prosa. Det ökar alltid julgåfvans värde, om ett litet rim eller blott en enda prosarad åtföljer densamma. Men naturligtvis bör ingenting skrivas på, som ej hämtats ur egen fatatur.

På många ställen i Sverige kvarleffer ännu bruket att julaftons middag »doppa i grytan». Till de i det varma spadet doppade brödskefverna ätes korf, skinka o. d. Att julölet nu afprovvas faller af sig själf.

Efter denna förrätt följer en lättare efterrätt, t. ex. klenät med sylt. Öfverallt i vårt land plägar man ju till kvällsmat den dagen förtära fisk och gröt samt någon efterrätt. Men detta medför många olägenheter. Tjänarne blifva ju först och främst därpå lidande, i det att någon af dem måste fira största delen af sin julkväll vid grötgrytan. Dessutom blir aftonen också för husmodern ganska splittrad, då hon nödvändigt måste öfvervaka fiskkokningen, dukningen, m. m. Och hvad familjens öfverhufvud samt dess öfriga äldre och yngre medlemmar beträffar, undrar jag just, om det särskildt länder till deras välbefinnande att på sena kvällen förtära en sådan där mäktig, styf supé, eller om det icke snarare är tvärtom. En bättre anordning af dagens måltider är det att vid tolfviden på middagen äta sitt »grytdopp» med tillbehör och därpå klockan fyra intaga sin middag, bestående af lutfisk, skinka eller stek, gröt och dessert. Försök blott en gång att efterleva denna matordning, och du skall säkert därefter erkänna den som god och nyttig. — I ett större hushåll, där många tjänare finnas, kan man ju på en gång koka all

Af Klådes, Stickylle och Ull
tillverkas alla slags Herr- o. Damtjger samt Konst-
väfnader i starka och vackra kvaliteer.

uti
Norrköpings Ullspinneri
Slöjdgatan 7, Sthlm, Allm. t. 70 96.

Billiga arbetslöner: Klädninnstyg, 8-9 kv. br., pr
mtr kr. 1,20, Kostym- o. Kapptyg 1,75, Filtar 3 å 5 kr.
Vill afhämtas! **Kem. tvätt o. färgning** emott.

gröt åt hushållet, men väl ombona och öfverhölja den, som skall serveras på kvällen vid tjänarnes bord; den är då ännu klockan åtta på aftonen varm och välsmakande. Fisk kan ju då fort kokas, omedelbart innan de skola äta sin kvällsvard.

När familjens medlemmar samlats vid middagsbordet, börjar egentligen den festliga samvaron, som ej mer får afbrytas af några bestyr. Det enda, som ännu återstår att göra, är att duka »julbordet» och förse det med allehanda läckerheter efter råd och lägenhet, förnämligast äpplen och nötter. Har man flere tjänare, pläga dessa föredraga att få sitt eget julbord i folkstugan och sina julklappar lagda därpå. Finns det i huset blott en eller två tjänarinnor, så faller det tämligen af sig själft, att de äro med om husbondfolkets julklappsutdelning såväl som traktering.

Tjänarnes julklappar, ja! Hvarje husfader eller husmoder har ju alltid någon gåfva till hvar och en af tjänarne. Men lär också barnen, att hvarje familjemedlem bör af dem ihågkommas till julen, således ock den tjänande brodern eller systemen. Blifva barnens »klappar» än så obetydliga saker som t. ex. någon liten sybehörssak, några hårnålar eller en tvål, så blir dock hvarje sådan vänlig gåfva från barnet själf en osynlig länk mellan husbondfolk och tjänare, och många sådana länkar bilda tillsammans ett starkt föreningsband, som vi själfva ha godt af — och samhället äfven.

Då vi nu tänkt på allt och alla, är det tid att gå i julbönen; sådan hålles ju i de flesta af våra städer och äfven mångenstädes på landet. Genast vid inträdet i den upplysta kyrkan kommer man i en julstämning, som det ej lyckats att vinna därhemma. Där funnos så många bestyr, som blefvo hufvudsaker och förströdde sinnet; här däremot äro vi i en annan värld, här får allt smått trängas i bakgrunden, och julen med dess stora betydelse och glädjeämne blir oss klar. Och när vi gå ur kyrkan, känna vi det, liksom om vårt julfrande blifvit adladt och fått en högre prägel och en större uppgift än att blott vara ett uttryck för vår subjektiva känsla för vår omgifning.

Då vi närma oss hemmet, stråla alla fönster af ljus; vår omtänksamma husmor har skyndat i förväg för att såmedels gifva oss en på långt håll synlig välkomsthälsning. Och därinne i salen sprakar brasan, kaffebordet står dukadt, och snart äro vi samlade däromkring. Villiga händer hjälpas sedan åt att afduka bordet, under det att andra, ej mindre villiga, skyndsamt tända granen. Nu ljuder där från pianot: »Nu är det jul igen — —» och alla taga i ring. Den är så gammal och så enkel, den där polskan, men den kommer nog ännu länge små barnahjärtan att klappa fortare och små barnafötter att röra sig i hastigare takt än vanligt. — Så kommer julklappsutdelningen; alla den sista tidens små hemligheter uppenbaras, man blir så öfverraskad och glad för hvarje stort eller litet paket och kanske allra mest belåten att se andras glädje.

Men också julkvällen har ett slut, och tiden är omsider inne för kvällsmaten. Mamma bjuder blott på en enkel tesupé med smörgås och småbröd, och ingen har väl heller lust att förtära något mer i afton. Nöjda äro säkerligen alla med den nya matordningen, särskildt vid tanken på

att tjänarinnorna nu i ro kunna få njuta en välbehöflig hvila i stället för att suckande taga ihop med de många och tröttande sysslor, som åtfölja en sen måltid. Var viss, att den regeln aldrig slår fel: det goda du gör dina tjänare faller tillbaka på dig själf. Har du sökt lindra deras mödor och bereda dem en glad fristund, så skall du visst och sant mötas därute i köket af glada, vänliga blickar och en tjänstvillighet, som fröjdar ditt hjärta. Nu kunna alla tidigt gå till hvila, och vi göra det med en viss saknad, men dock med glada och tacksamma sinnen. Julens afton är gången, och tyst blir det öfverallt.

»Midvinternattens köld är hård,
Stjärnorna gnistra och glimma.
Alla sofva i enslig gård
Godt intill morgontimma — — —»

Men tidigt i den mörka julforgonen höres kyrkklockornas klang, manande, kallande. Det är den högtidligaste, stämningfullaste stunden under helgen, denna som nu kommer; de som aldrig deltagit i en tidig julotta, veta ej hvad de gått miste om. — Låtom oss skynda att samlas till morgonens kyrkobesök! — En vacker sed är det att på julforgonen väl upplysa husets alla fönster och äfven placera sin tända gran så, att den synes utifrån. Alla, som på sin väg till kyrkan passera förbi en så upplyst boning, sentera lifligt denna tanke.

I kyrkan möter oss ett bländande ljusken, och snart ljuder vår vackra julpsalm: »Var hälsad — — —».

Ja, var hälsad, du högtid, som snart är inne! Må vi, hvar i sin stad, alltmer lära att bereda oss till julen och rätt mottaga den. Den är ju barnens högtid, och vi måste själfva vara barn för att kunna fira den. Må ej förberedelserna blifva för omfattande, för maktpåliggande, så att vi blott känna leda och otrefnad vid dem eller ock helt och hållet gå upp i dem. Det skall ej vara med uttröttade eller förslöade sinnen vi hälsa den stora festen, utan med hjärtlig glädje. Låt ej heller julfirandet bestå blott af öfverflöd i mat och dryck. Hur oriktigt detta är, förstår en hvar, men dock är det en fara just för vårt folk med dess smak för vällefna, att så skall bli. — Och så till sist: tänk minst på dig själf vid dina jultillrustningar och ditt julfrande; ja, tänk ej ens uteslutande på dem, som äro dig närmast och kärast. Ägna också litet omtänksamhet och deltagande, gifmild kärlek åt de sämre lottade, som ställts i din väg. Glöm ej heller, att dina tjänare behöfva julglädje och julfrid så väl som du och de dina. Var ock angelägen, att dina barn hafva goda minnen från sitt barndomshem; hafva de där lärt sig uppfatta julens glädje och förpliktelse, skall det förvisso bära frukt.

Gud välsigne våra svenska hem och gifve oss alla, dig och mig, en god jul!

Det skönas betydelse.

En serie uppsatser för Idun, bearbetade efter utländsk källa af H. F.

V.

Det sköna i hemmen.

Vi hafva betraktat det sköna i dess mest vidsträckt bemärkelse inom naturen, konsten och litteraturen. Låt oss nu inskränka

oss till en särskild tillämpning och en, som är mycket viktig för oss alla — dess förhållande till våra hem.

Denna sida af det sköna berör oss kvinnor mycket nära. Här finna vi ett område, som tager i anspråk de egenskaper och gåfvor, som särskildt utmärka oss, vår smak, vår ordningskärlek, vår förmåga att styra och ställa och lätthet att finna utvägar samt vårt mer tillbakadragna lif med tillfällen till odlade af talangen. Det är kvinnans närvaro och inflytande, som skapa hemmet i den djupaste betydelsen af detta så innehållsrika ord.

Vårt folk får väl räknas till de nationer, som förstå att uppskatta hemmets värde. Men hur stark hemkärleken än må vara, skulle den likväl kunna och behöfva höjas. Den måste hållas fri från öfverdrifven omsorg om yttre komfort, från benägenhet för materiel lyx och från hvad man skulle kunna kalla familj-egoism, annars kan den leda till ondt i stället för godt.

Vid bildandet af våra hem är det i synnerhet två saker, som vi icke få glömma att taga i betraktande. För det första, att de åter spegla oss själfva; för det andra, att de med ett stilla, men oafbrutet inflytande bidraga till att forma vår inre människa.

Jag hade nyligen tillfälle att inträda i en mängd olika hem, hvars ägarinnor voro mig obekanta. Medan jag väntade på att erhålla ett samtal, ansträngde jag min observationsförmåga för att läsa mig till invånarnes karaktär genom den öppna bok, jag hade framfört mig. Med en smula öfning kan man på det sättet erhålla en förvånande myckenhet af pålitliga upplysningar. Inom den lägre medelklassens hem var det i synnerhet två saker, som stötte mig, nämligen en viss konventionel tråkighet samt en brist på form- och färgsinne, som tog sig uttryck i skrikande kontraster, falska prydnader och en allmän olämplighet — ett annat ord för fulhet.

Förtjänsterna voro ordning och renlighet. Jag lade äfven märke till, att en högre smakriktning så småningom började visa sig. Stundom var kontrasten och blandningen af gammal och ny stil verkligt komisk; men man kände sig i alla fall tacksam öfver, att en förändring inträdde och att den gamla stelheten och bristen på harmoni hålla på att vika. Inom de högre klassernas hem var det lätt att spåra det förfinade inflytandet af en sann uppfattning af det sköna; andra åter vittnade hufvudsakligast om kärlek till materiel komfort eller om rikedom utan smak.

Nu gifves det nog mången husfru, som måste säga sig själf, att hennes hem ej är sådant, som hon skulle vilja hafva det, utan att kanske slumpen varit den mest bestämmande vid dess sammansättning. Och likaså finnes nog mången ung flicka, som under väntan på det där hägrande hemmet, hon en gång själf hoppas få bilda, måste finna sig i, att föräldrarnes hem representerar deras smak snarare än hennes. Hon får dock icke däraf låta sig nedslås, ty med god vilja har hon säkert tillfälle nog att använda sin förmåga att försköna. — Härvidlag hafva vi några gyllene regler att komma ihåg. Vi måste först och främst eftersträfvat ordning, hvartill äfven hör renlighet, prydlighet och punktlighet i allt hvad som rör arbete, hvila och måltider. Ordning har en hel massa dygder i släptåg, och om dessa göra uppror, är det snart slut med hennes makt. Det kan icke finnas någon verklig skönhet i ett hem, som är oordentligt eller osnyggt. Hvad nöje kunna vi hafva af att sitta i ett elegant rum, fullt af dyrbara saker,

Säljas hos
rekommanderas såsom de bästa och tillförlitligaste preparat för tändernas och munns renhållande. Säljas hos
de flesta bok- och parfymhandlande i riket samt i parti med hög rabatt hos **Carl G. Leth**, Drotinggatan 44
Stockholm, samt hos tandläkare **C. O. Koch**, Linköping.
tandpasta Floriline,
muntinktur Odontofyl
och patent Tandborstar

Juvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg 1

Ringar,
Broscher,

Armband,
Kedjearmband,

Kedjor,
Nålar,

Silfverarbeten,
Bordsilfver.

Modernast!
Solidast!
Billigast!

Bref besvaras omgående.

om man försummat att damma dem och sopa golvet, eller om våra luktorgan plågas af obehagligt matos från köket? Och vi få icke glömma, att skönheten vädjar till mer än ett af våra sinnen.

Näst efter ordning kommer turen till dekoration. Då vi betrakta den dekorativa konsten, kunna vi finna en gyllene regel, hämtad ur ordets härledning från det latinska »decus», som betyder passande. Med dekorativ konst menas en konst, som är afpassad för sitt ändamål. Artisten måste här låta begränsa sig af det föremål, han skall dekorera.

Undvik så vidt möjligt ur allt sken och humbug i edra försök till dekoration. Intet bildadt öga kan gärna hafva nöje af något, som låtsar vara hvad det icke är. Någon har sagt: »Haf ingenting i edra hem, som ni icke vet vara nyttigt eller tror vara vackert.» Från hvilken massa skräp många af oss skulle befrias genom att följa denna enkla regel!

Eftersträfvad ingenting, som ej kan väl genomföras! Det är förtjusande att hafva en mängd blommor och växter omkring sig, men hafva vi icke stora rum eller tid att ordentligt sköta dem, är det bättre att hafva några få, som ej äro i vägen, men alltid i fullkomligt godt skick.

När ett rum skall dekoreras och möbleras, så förlora aldrig ur sikte det ändamål, hvar till rummet skall användas, så att detta till alla delar måtte uppfyllas och dekorationen blifva i stil därmed. Kom äfven ihåg, att ordet *nog* har en stor benägenhet att öfvergå till *mycket*, och akta er för rummens onödiga öfverlastning. När ni fått det väsentliga, så var njugg om hvad ni tillägger. — Haf så många tafior, som ni har plats för, men häng icke upp något blott för att täcka väggen. Goda kopior äro bättre än dåliga original.

Vackra handarbeten gifva ett hemtrefligt utseende, men anbringa dem ej, där de synas vara öfverflödiga eller i vägen. Haf ej så ömtåliga broderier på stolar, att man ej vågar sätta sig på dem, eller så blankpolerade bord, att det skulle vara ett brott att åstadkomma en ripa på dem; de böra icke heller vara så öfverhopade med småsaker, att man ej kan ställa ifrån sig något på dem, hvartill de väl ändå egentligen äro ämnade.

Sträfvad efter så mycken enkelhet, som är förenlig med komfort, och så mycken skönhet, som ni verkligen kan njuta af.

Vi inse icke alltid, med hvilket mäktigt inflytande våra omgifningar återverka på oss. Liksom vi bilda dem, så bilda de oss. Kanske hafva vi alla någon gång erfarit det nöje, den ljufliga hvilan för sinnet af att inträda i ett i alla afseenden fullt harmoniskt rum; men människor hafva i detta afseende mycket olika känslighet och äfven olika vid olika tillfällen. Vi inbilla oss lätt, att de omgifvande föremålen ej längre kunna beröra oss, emedan vi äro så vana vid dem. Men jag påstår likväl, att allt omkring oss måste, om också omedvetet, inverka på oss, vare sig till godt eller ondt. Vi kunna knappt lefva i närheten af ett konstverk, utan att ofrivilligt insupa dess skönhet. Vi kunna icke heller lefva i beröring med det fula, utan att vår smak lider eller tar skada.

Hos somliga af oss kunna falska toner och disharmonier i ögats musik framkalla en känsla af verkligt fysisk plåga, men ingen är fullkomligt oberörd därpå, antingen de veta det eller ej.

Det är oss kvinnor det tillkommer att från våra hem utestänga hvarje frånstötande och obehagligt element, att tillföra dem allt vackert, som vi kunna hämta och låna af natu-

ren och konsten, att göra dem till tempel för det skönas tjänst, till gröna oaser i världens öken.

Ur notisboken.

Kronprinsessans hälsotillstånd har rönt ett välgörande inflytande af det milda klimatet i Baden. Hennes luftrörskattarr har förbättrats, och äfven de neurasteniska smärtorna hafva högst väsentligt lindrats.

Ett rykte om prins Carls förlofning med prinsessan Alexandrine af Mecklenburg-Schwerin lär, efter hvad ur säker källa erfarits, sakna all grund.

»Literis» åt Elfrida Andrée. Medaljen literis et artibus har tilldelats domkyrkoorganisten i Göteborg fröken Elfrida Andrée, den kända kompositricen.

Kvinnliga apotekselever. Bland de af medicinalstyrelsen senast godkända apotekseleverna märkas fem kvinnliga. År 1893 användes första gången den 1891 beviljade rättigheten för kvinna att inträda som elev å apotek mot kompetens af afgångsbetyg till sjätte öfre klassen på latinlinjen. Under 1894 följde 8 unga fröknar detta exempel. Från och med nästa år kommer som bekant studentexamen att fordras som kompetensvillkor för såväl manliga som kvinnliga apotekselever.

Kvinnliga advokater ha vid några tillfällen uppträdt vid Stockholms rådhusrätt och därvid skött sin sak oklanderligt. På några af rådhusrättens afdelningar ha de emellertid afvisats under förklaring, att den som för andras talan skall vara en »förståndig, ärlig och oberyktad man». Vid polisdomstolen ha kvinnor redan länge fått utan anmärkning föra sina mäns, fästmäns och andra goda vänners talan.

Stockholms internationella lärarinnehem har sedan dess egentliga öppnande den 1 januari i år bevistats af 72 pensionärer, däraf 13 af utländsk nationalitet. För närvarande vistas därstädes 17 stycken, däraf 15 svenskor, 1 tyska samt en schweiziska. 39 ansökningar för denna termin ha måst återvisas i brist på nödigt utrymme. Hemmet, som är beläget i Kungsgatan 26, 4 tr. upp, bestod egentligen från början af 7 rum, men har i höst måst utvidgas med ytterligare 8 rum. Föreståndarinnan för hemmet är, som känt, fröken Louise Andrié, schweiziska till börden.

Föreningen för sömmerskor firade i söndags afton sin högtidsdag å Börsen. Den med flaggor och granar vackert smyckade festsalen var fylld till sista plats. Efter en anslående religiös betraktelse af komministernsadjunkten Lindström vidtog det egentliga festprogrammet, som upptog körsång af ett antal föreningsmedlemmar, solosång af fru Juel-Bäckström, violinspel af fröknarna Martha och Dagmar Ohlsson samt deklamation af fru H. Winterhjelm. Lifligt bifall följde hvarje nummer. Efter soarens slut intogs tesupé.

Af årsberättelsen framgår, att föreningen för närvarande räknar 225 ledamöter, af hvilka 19 åtnjutit sjukunderstöd för tillsammans 515 dagar. Reservfonden uppgår till 5,300 kr. Sommarhemmets fond belöper sig, tack vare frikostiga gåfvor, till 13,430 kr. Sommarvärdarnas antal har uppgått till 29, hvarjämte för en medlem beaktats badvistelse i Norrtelje. Föreningens inkomster ha under året utgjort 4,051 kr. och utgifterna 2,752 kr. Tillgångarne utgjorde den 1 okt. i år 15,236 kr.

Stockholms förenade fruntimmersällskap (S. F. F. S.) firade i söndags afton i E. W. stora festvåning sin 19:de årshögtidsdag. Omkring kl. 9 intågade sällskapet under tonerna af en festmarsch i stora salen under sina standar, och från tribunen, som var rikt dekorerad med bladväxter, hälsade stormästarrinnan, fru Klara Sundgren, sällskapet och alla gästerna välkomna samt erinrade om den utveckling och verksamhet sällskapet har att skåda tillbaka på. Sällskapet utgöres af 276 medlemmar, fördelade på fem grader. Sällskapet kassakapital uppgår till 6,519

kr. Därefter framkallades fru Jenkel, fröken Jenkel (skattmästarinna), fröken Forsmark (sekreterare) och fru Ihlström — den senare förhindrad att närvara — hvilka af stormästarrinnan i sällskapets namn dekorerades med sällskapets hederstecken. Sedan prelaten nedkallat välsignelsen och koralen 124 blåsts, var den officiella delen af festen slut, hvarpå en liflig dans tog sin början, som endast med afbrott af supén fortgick till kl. 2 på morgonen.

Teater och musik.

Kungl. operan återupptog i måndags Flotows komiska opera »Martha» med delvis ny rollbesättning. Titelrollen utfördes sålunda för första gången af fröken Kragballe, hvilken i densamma redde sig ganska bra. Stämman är liten, men sympatisk. Och om sången ännu förefaller något osäker och famlande, så märkes dock, att den unga sångerskan härutinnan gjort framsteg till det bättre. I yttre måtto är fröken K. som bekant intagande. Nancy's väninnans parti utfördes som förut af fru Linden, hvilken, ehuru tydligen ej riktigt disponerad för aftonen, dock utförde detsamma på ett alldeles förträffligt sätt. På grund af indispositionen vågade hon ej släppa till sin vackra stämma, men den gjorde sig dock på hufvudställena väl gällande. Hennes spel var ock ypperligt. Vi påminna särskildt om scenen med Plumkett i fjärde akten. Lyonels parti hade ock att uppvisa ny representant för aftonen, i det hr Ödmann nu för första gången återgaf densamma. Att han här skulle lägga en ny seger till sina föregående, kunde man taga för gifvet. I tredje akten blef bifallet så lifligt och ihållande, att hr Ö. måste framträda för öppen ridå. Hr Selligren är fortfarande en alldeles förträfflig Plumkett, lika mycket i dramatiskt som vokalt hänseende. Portverket i sjöngs med vederbörlig kläm. Hr Brag hade öfvertagit lord Tristans roll och lyckades rätt väl få fram dess komiska pointer. Den friska, melodiosa och intagande operan gick för öfrigt i sin helhet ganska tillfredsställande. Bland den fulltaliga publiken befann sig konungen med uppvaktning.

Matinén å Vasateatern i söndags, hvarvid till förmån till herr Gustaf af Geijerstam uppfördes dennes folklikskådespel »Per Olsson och hans kärning», blef till en vacker framgång såväl för författaren som för de sceniska tolkarna af hans verk. Det är helt visst en ovanligt äkta och natursann folklikskildring, författaren här åstadkommit, där visserligen de mörka sidorna ur allmogelivet med realistisk, ofta uppskakande kraft omutiligt framställas, men där ock de goda och veka, liksom de humoristiskt försonande dragen i bondekaraktären komma till sin rätt. »Per Olssons kärning» är en sniken bondhustru i andra gifftet, hvilken, förhärdad af sin girighet, icke skyr några medel, vare sig uppenbara lögnar eller de gröfsta brott för att kunna tillförsäkra gods och gård åt sin son till förfång för en rättmätig medarfvinge. Hon tvingar med pock och elakhet sin beskedlige Per att skriva under ett testamente, hvari han öfverlämnar hela sin gård åt deras gemensamme son Erker, medan hans son i förra gifftet, Olof, som gifvit sig till sjös undan styfmodern, blir arflös. Olof kommer emellertid helt oöfvantadt hem som en glad och lustig sjöman, full af förhoppningar; nu skall han stanna hemma för att efter faderns död öfvertaga sin andel af gården och där sätta bo med sin barndoms älskade, den vackra Lisa. Han får dock allt för snart reda på, hurudan hans verkliga ställning är, och bringas nära förtviflan; det enda som ännu håller en gnista mod vid lif hos honom är Lisa, som älskar honom, trots det att ej ens hon själf nu längre kan tro på något giftermål dem emellan. Emellertid får Olof veta, att faderns testamente icke kan vara lagligt; denna underrättelse mottages af hans far med oförställd belåtenhet, medan den hos hans styfmoder bringar hennes brottsliga instinkter till mognad. Hon söker förgifta styfsonen, men hennes plan blir röjd, innan den hinner utföras, och den stackars kujonerade mannen blir nu för en gångs skull, under inflytande af sin vrede öfver hustruns brottslighet, herre i sitt hus och förvisar henne från hemmet, hvarpå Olof inställer sin tilltänkta sjöresa och förlofvar sig med sin Lisa.

Samtliga de spelande löste högst förtjänstfullt sina uppgifter, en och annan rent af mästerligt. Fröken Rustan åstadkom en synnerligen realistisk bild af den leda bondhustrun, och hr Hagman som hennes beskedlige mes till man verkade ock

